

Посмітна В.К.

здобувачка вищої освіти

Артюх О.В.

доктор економічних наук,

професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту,

Одеський національний економічний університет,

м. Одеса

ЗАГРОЗИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АУДИТОРСЬКОГО СУДЖЕННЯ

Принцип незалежності – один з найважливіших принципів діяльності аудитора, від якого напряду залежить точність та правильність його судження. Через те, що у висновках незалежного аудиту зацікавлені як підприємство-замовник, так і користувачі фінансової інформації, завжди існують можливості загроз та перешкод щодо дотримання даного правила.

Багато науковців таких, як: О.В. Пасько, Н.І. Дорош, В.В. Рядська, Н.С. Шалімова та інші, присвятили свої дослідження проблематиці вищезгаданого питання, однак завжди залишається актуальність щодо збереження принципу незалежності у зв'язку з тим фактом, що порушення одного з принципів аудиту кореляційно призводить до порушення і інших принципів, а також тенденцією наближення аудиторських послуг на українському ринку до вимог та норматив ЄС.

Перш за все, варто дослідити принцип незалежності аудиту, який полягає в тому, що аудитори незалежні від інших економічних, політичних і суспільних суб'єктів та об'єктів, тобто ніщо не повинно впливати на їхню думку. Також можна виділити 4 критерії незалежності, а саме:

- фінансовий – аудитор не має фінансового інтересу у викладенні своїх думок, тобто він не отримав хабар, коштовні подарунки та не потрапив під дію шантажу

- майновий – аудитор не є засновником свого замовника

- професійний – аудитор не бере участі у процесі складання фінансової звітності та не проводить консультацій, як правильно це зробити.

- споріднена зацікавленість – аудитор не має родинних зв'язків з керівниками, засновниками та працівниками компанії, щодо якої проводиться перевірка [1].

Крім того, слід зазначити, що грошова винагорода та оплата праці аудитора не повинна залежати від результатів перевірки.

До речі, досить цікавий факт, що в деяких країнах, як приклад Великобританія, репутація об'єктивності та незалежності аудитора оцінюється з боку громадськості. Саме тому, закордоном перед прийняттям рішення щодо надання аудиторських послуг чи ні, особи-перевіряючі досить ретельно розглядають всі можливі перешкоди та переваги від можливого контракту [2].

В. В. Рядська виділяє 5 видів загроз, які можуть вплинути на результати перевірки з позиції мотиваційного механізму: загроза власного інтересу, загроза власної оцінки, загроза захисту, загроза особистих стосунків та загроза тиску. Пропонуємо детальніше розібратись в кожному виді.

Перший вид, загроза власного інтересу, полягає в тому, що аудиторська фірма чи особа, яка здійснює перевірку, може бути недостатньо чесною та вмотивованою у правильності контролю, через присутність прямого фінансового інтересу, фінансової залежності від замовника або ж конфлікту власних інтересів. Прикладів може бути безліч, один з них: аудитор чи його близькі мають акції чи є клієнтами, інвесторами у компанії, яка перевіряється.

Другий вид, загроза власної оцінки, виникає тоді, коли особа-контролер мала безпосередній або опосередкований вплив на процес формування фінансової звітності, або ж брала участь у її складанні. Також можлива ситуація, коли один з членів перевіряючих був

працівником чи керівником підприємства-замовника та мав відношення до попередніх рішень, які впливають на результати клієнта і на момент здійснення перевірки.

Третій – це загроза захисту, і вона виникає у випадку, коли аудитор має стосунок до захисту майнових інтересів замовника. І як наслідок, особа може сприйматись як така, що просуває позицію чи думку клієнта і тим самим впливає на об'єктивність судження.

Інший вид загроз – особистих стосунків. Назва говорить сама за себе: дана загроза зустрічається у випадку, якщо аудитор має родинні зв'язки з керівництвом або працівниками організації, яка перевіряється, співпрацював чи мав трудові відносини. Або ж іноді буває ситуація, коли перевіряючий занадто співчуває клієнту і може зменшити суттєвість порушень або закрити очі на помилки.

Останній, але не менш важливий, вид – загроза тиску – полягає в тому, що професійне судження може бути недостовірним у випадку погроз, шантажу, тиску, судових позовів, маніпулювання аудитором. Або ж частіше можна зустріти ризик втрати винагороди, професійного зростання чи погіршення репутації внаслідок невиконання певних прохань та вимог замовника [3].

Вимога до незалежності аудитора стосується найважливішої місії аудиту – зменшення ризиків користувачів фінансової інформації, саме тому даний принцип є основоположним. Перед погодженням на проведення перевірки аудиторам варто досить ретельно зважити та проаналізувати вищенаведені загрози, ризики та прийняти рішення, яке зможе у майбутньому підвищити довіру населення до незалежного аудиту.

Список використаних джерел

1. Незалежність аудитора – найголовніший принцип його роботи. Account. 2022. URL: <https://www.account.ua/nezalezhnist-auditora--naygolovnishiy-princip-yogo-roboti/>
2. Рядська В. В. Аналіз змісту робочої незалежності в аудиті. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету*. 2014. № 1. С. 253-259. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vcndtue_2014_1_39
3. Єрофєєва В. А. Аудит: учбовий посібник. М.: Юрайт, 2015. URL : https://stud.com.ua/39967/audit_ta_buhoblik/audit

Проценко Ю.В.

здобувачка вищої освіти гр. БА м ПВ-21

Козюра І.В.

д.держ.упр., професор кафедри менеджменту,

*ВНЗ Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі",
м. Полтава*

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВАРІВ (ПОСЛУГ) НА ПІДПРИЄМСТВІ

В умовах глобалізації та кризових явищ у світовій економіці досягнення високої конкурентоспроможності стає нагальним завданням економічних суб'єктів.

Функціонування підприємств та організацій, їх конкурентоспроможність, ефективність та економічна стійкість багато в чому залежать від їхнього зовнішнього середовища, що стимулюють суб'єкт до активної діяльності щодо створення конкурентних переваг свого продукту. У зв'язку з цим виникає необхідність приведення внутрішнього середовища економічного суб'єкта у відповідність до умов зовнішнього середовища, побудови адекватної